

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Leova din 15 iulie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2015, declarat de inculpatul

Ursul Alexandr Alexandr, născut la 14 iunie 1990, originar și locuitor al r-nului Leova, s. Iargara, str. Păcii nr.1, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 29.06.2015 – 15.07.2015,
instanța de apel: 26.08.2015 – 15.12.2015,
instanța de recurs: 04.03.2016 – 11.05.2016.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Leova din 15 iulie 2015, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Ursul Alexandr a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. c), d), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare, în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare, și în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 11 mai 2015, deducându-se durata reținerii din 13 aprilie 2015 până la 16 aprilie 2015.

2. Instanța de fond a constatat că la 13 aprilie 2015, orele 02:00, inculpatul Ursul Alexandr, a pătruns în domiciliul lui Canarev A., situat r-nul Leova, or. Iargara, str. Păcii nr.25, unde, acoperindu-și fața cu un fular și ținând în fiecare mână câte un cuțit, l-a amenințat pe Canarev A. cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, a cerut de la el bani, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste corp, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 69 din 13.04.15 excoriații și echimoze a țesuturilor moi a feții, echimoze și excoriații a țesuturilor moi a genunchiului și coapsei pe dreapta, care condiționează după sine dereglarea sănătății nu mai mult de 6 zile și se califică ca vătămare corporală de tip neînsemnată, în urma cărui fapt a sustras bani în sumă de 1850 lei, cauzând părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 29 aprilie 2015, orele 01:30, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană, fiind în stare de ebrietate, au pătruns ilegal în domiciliul lui Canarev A., situat r-nul Leova, or. Iargara, str. Păcii nr. 25, fără consimțământul proprietarului.

Tot el, în noaptea de 29 aprilie 2015, orele 02:30 – 04:30, împreună cu o altă persoană, fiind în stare de ebrietate, au răpit din preajma sectorului de poliție nr. 2, din or. Iargara, automobilul de serviciu al Inspectoratului de Poliție Leova, de model VAZ 2107, cu numerele de înmatriculare MAI 7096, pe care l-au împins, deoarece nu au putut porni motorul și ulterior l-au abandonat pe str. 31 august din acea localitate, la aproximativ 1 km distanță de locul staționării inițiale a acestuia.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și a încadrat acțiunile lui în baza art. 188 alin. (2) lit. c), d), e), f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătatea persoanei agresate, acțiune săvârșită de o persoană mascată, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, adică răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire, de două sau mai multe persoane și în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, ca violare de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer, infracțiunile săvârșite sunt – ușoară, mai puțin gravă și gravă, anterior nu a fost condamnat, este caracterizat pozitiv, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin izolare de societate.

3. La 03 august 2015, inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Apelantul a indicat că instanța de fond i-a stabilit o pedeapsă prea aspră.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2015, apelul a fost respins ca tardiv.

Instanța a reținut că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Astfel, inculpatul a primit copia sentinței la 15 iulie 2015, fapt confirmat prin recipisa semnată de el.

Conform înscrisurilor din registrul de evidență a corespondenței de ieșire a condamnaților și persoanelor deținute sub strajă adresate instanțelor de judecată, la data de 03.08.2015 inculpatul a depus apel, ultima zi de depunere a apelului fiind data de 30.07.2015.

Deci, cererea de apel este depusă peste termen.

Pe lângă aceasta, nu au fost stabilite careva motive întemeiate pentru repunerea în termen a apelului, mai ales că o astfel de solicitare nici nu a parvenit din partea apelantului.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Recurentul a invocat că instanțele de judecată nu au ținut cont că a recunoscut vina, fiind judecat pentru prima dată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul dat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept

comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se reține că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele cauzei rezultă că sentința integrală a fost pronunțată la 15 iulie 2015 și inculpatul a primit copia de pe sentința motivată la aceeași dată, contrasemnând și o recipisă în acest sens (*v. I, f.d. 289*).

Astfel, termenul de declarare a apelului urma să expire la sfârșitul zilei de 31 iulie 2015.

Totodată, potrivit copiei registrului de evidență a corespondenței de ieșire a condamnaților și persoanelor deținute sub strajă adresate instanțelor de judecată, apelul inculpatului a fost depus la 03 august 2015 și înregistrat la Curtea de Apel Cahul la 06 august 2015, adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a respins ca fiind declarat peste termen (*v. I, f.d. 300-302, 342, pct. 3, 4 din decizie*).

Se observă că instanța de apel în mod argumentat și just a constatat că întârzierea menționată nu a fost determinată de motive întemeiate (*pct. 4 din decizie*).

Este de menționat și că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Este de menționat că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, pct. 6.*).

Pe lângă aceasta, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului.

Rezultă că recursul ordinar nu are niciun suport legal în aspectul vizat, deoarece apelul tardiv echivalează cu nefolosirea acestei căi de atac (*pct. 3 și 4 din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol, în raport cu motivele invocate, este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul Ursul Alexandr Alexandr, împotriva sentinței Judecătoriei Leova din 15 iulie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2015, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco